

TUKEA TUEN JÄRJESTÄJILLE II

Uutta osaamista – uudet asenteet?

Johtamalla ja kehittämällä kohti inklusiivista koulua 5 op

Jukka Vetoniemi, Valteri

Hanna-Kaisa Pekkarinen, Koulutusjohtamisen instituutti, JYU

7.5.2019 Vaasa

Koulutusprosessi 2018 - 2019

Tuen järjestämisen yhteisöllinen johtaminen
2 pv + ennakkotehtävä

Jyväskylä
1.-2.11.2018

Lähikouluperiaate -totta vai tarua?
1 pv + välitehtävä

Vaasa
15.1.2019

Uutta osaamista, uudet asenteet!
1 pv + välitehtävä

Vaasa
7.5.2019

Päätösseminaari: Tuen järjestämisen uusi vuosikymmen

Jyväskylä
1.11.2019

Johtamisen verkkovalmennus (2 x 45 min)

Aluehallintovirastot

Lapsi- ja perhepalveluiden hankeagentit

Kunta-agentit

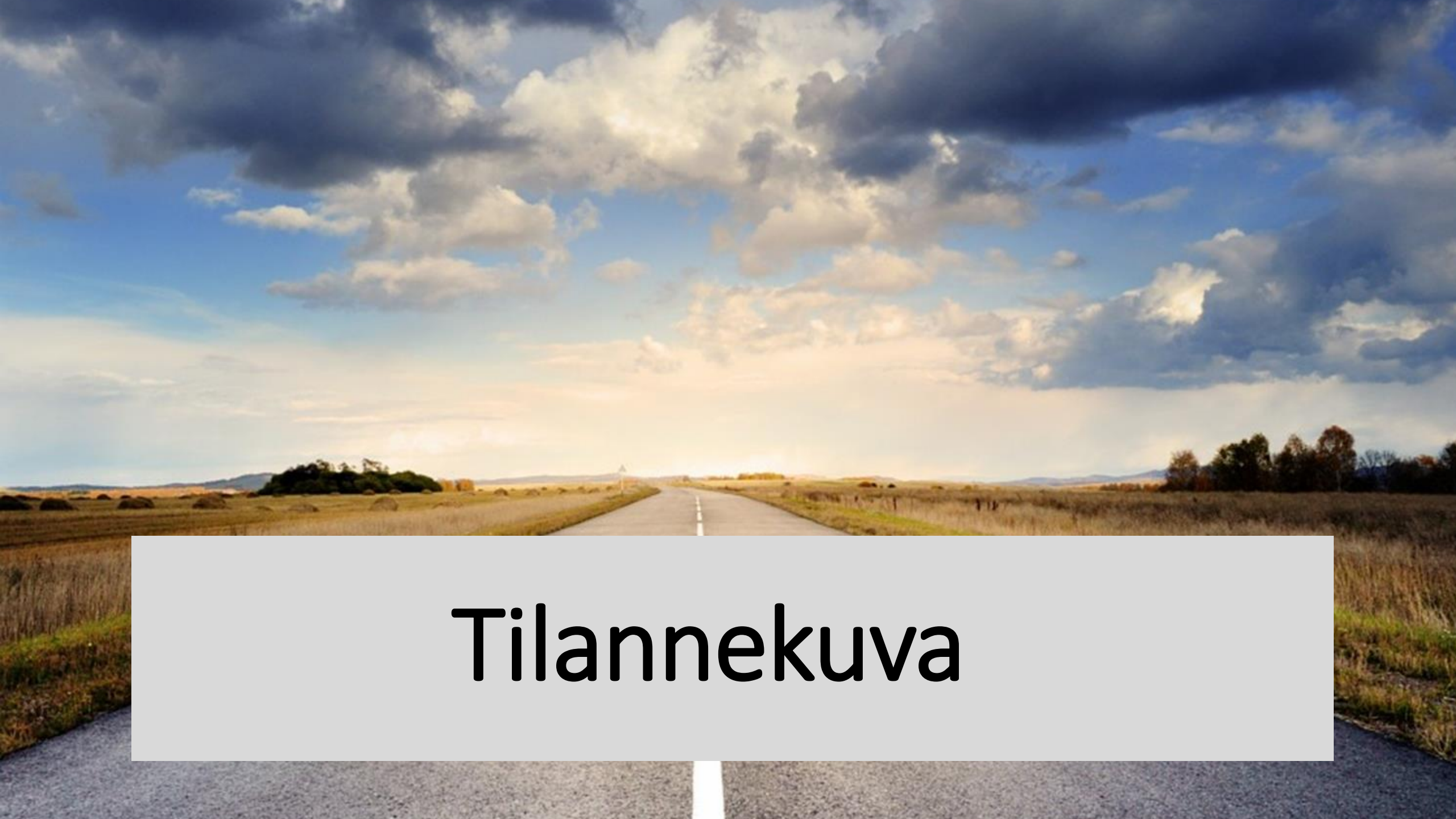
Koulutusprosessin jälkeen olette:

- arvioineet **yhteisönne arvoja ja toimintakulttuuria** tukea tarvitsevan oppilaan näkökulmasta
- saaneet **eväitä ja tietoa rakentavaan yhteistyöhön** päättäjien kanssa normien mukaisessa kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämisessä ja resursoinnissa, sekä ennaltaehkäisevässä työtöteessä
- laatineet **tuen järjestämisen suunnitelman**, jossa on
 - löydetty uusia rakenteita ja järjestelyjä, joilla voidaan saavuttaa parempia oppimistuloksia ja pedagogista hyvinvointia ja
 - toimintamalleja monialaisen yhteistyön vahvistamiseen.
- **verkostoituneet** muiden osaajien kanssa

Aika		Tavoite	Kouluttaja/-t
8.30	Kahvit		
9.00	Monialainen yhteistyö ja varhainen puuttuminen Vaativan erityisen tuen järjestäminen - koulunkäyntikyvyn arviointi työkaluja oppilaan vahvuuksien ja tuen tarpeen arviointiin	Ymmärretään - monialaisen yhteistyön johtamisen merkitys (opiskeluhuolto, monialainen yhteistyö jne.) suunnitelmallisuuden, kehittämisen ja arvioinnin merkitys	Hanna-Kaisa Pekkarinen, Jukka Vetoniemi
10.00	Kehittämistehtävä – reflektointia ja sparrausta	- kerrataan valmennusten keskeistä antia - jaetaan kuntien nostot kehittämistyöstä	Koulutettavat, Hanna-Kaisa Pekkarinen, Jukka Vetoniemi
11.00	Lounas		
12.00	Lapsi- ja perhepalveluiden yhdyspinnat ja yhteistyö koulun kanssa	- kuullaan ja keskustellaan muutostyön tilanteesta ja toimenpiteistä	
13.00	Työskentelyä kuntaryhmissä omakustanteiset kahvit työskentelyn lomassa	- jaetaan kokemuksia ja opitaan toisten kuntien kehittämistyöstä	koulutettavat, Hanna-Kaisa Pekkarinen, Jukka Vetoniemi
15.00	Seuraavat askelmat kehittämistehtävässä, verkkovalmennusten tilanne, oivallukset ja välitehtävä	- sovitaan kehittämistehtävän työstämisestä - aikataulutetaan kuntien verkkovalmennukset	koulutettavat, Hanna-Kaisa Pekkarinen, Jukka Vetoniemi
15.30	Päätös		

**Monialainen yhteistyö ja
varhainen puuttuminen**

Tilannekuva

Tukea tuen järjestäjille

KOULUTUSHANKE 2018-19

Tanja Salisma @TanjaSalisma · 5h

Opettajat kertovat, miten inklusio tuhoaa oppimistuloksia. Tärkeä kuitenkin huomata, ettei inklusio ole ongelmien juurisyy, vaan se, ettei riittävää tukea järjestetä. Tämä on nyt korjattava sen sijaan, että luovuttaisiin kaikkien yhteisestä koulusta

Translate Tweet

SDP:n tavoitteena on hallitusohjelmaa laadittaessa, että koulutukseen tehdään merkittäviä lisäpanostuksia. Näillä lisäresursseilla muun muassa parannettaisiin kouluterveydenhoitajan, lääkärin, koulupsykologin, kuraattorin, opinto-ohjaajan ja nuorisotyön palveluiden saatavuutta peruskouluissa.

– Lisäresurssien lisäksi on myös kehitettävä koulutuksen ohjausta niin, että kaikilla lapsilla on tosiasialliset mahdollisuudet tarvitsemaansa tukeen, SDP linjaa.

Vihreiden mukaan seuraavan hallituksen on laitettava kolmiportainen tuki kuntoon sekä lisättävä resursseja samanaikaisopetukseen, erityisopetukseen ja oppilaanohjaukseen. Näiden toimien jälkeen vihreät haluaa selvitetävän, millä keinoin oppimisen ja koulunkäynnin tukea voitaisiin vahvistaa paremmin.

Vihreät korostaa, että moniammatillista yhteistyötä tarvitaan siinä, miten opetus järjestetään.

– Päätös integroinnista tai pienryhmästä ei saa olla oppilaan edun vastainen tai riippua opetuksen resursseista.

Kokoomuksen mukaan kolmiportaista tukea on uudistettava siten, että jokainen oppilas saa tarvitsemansa tuen ja palvelut. Byrokratian sijaan on keskityttävä siihen, että tuen rakenteet toimivat kouluissa, eikä opettajien työkuorma kasva kohtuuttomasti, kokoomus katsoo.

– Myös pienryhmäopetuksen on oltava olennainen osa peruskoululaisten yksilöllistä tukea ja pienryhmä on oppilaan tarpeen niin vaatiessa järjestettävä. Tästä ei saa kunnissa tinkiä, kokoomus linjaa.

Keskustan mukaan oppilaiden erilaiset tarpeet ja taustat pitää ottaa nykyistä paremmin ja joustavammin huomioon oppilasryhmien koossa.

Keskusta ei kannata yksittäisen opettajamitoituksen säätämistä lailla, koska se voisi aiheuttaa hankaluuksia esimerkiksi pienissä kunnissa ja kouluissa, jos oppilasmäärä ylittäisi vaikkapa yhdellä oppilaalla laissa säädetyn rajan.

avallisiin luokkiin, muttei taannut heille

ukaan tässä niille yksi eiv. siihen, miksi Su

Perussuomalaisen mielestä erityisoppilaita ei pidä väkisin yrittää integroida normaaleihin luokkiin, vaan heille on tarvittaessa järjestettävä erityisopetusta pienryhmissä. PS:n mukaan painopiste on siirrettävä korjaavasta työstä ennaltaehkäiseviin toimiin. PS haluaa, että erityisluokat palautetaan.

Lain toimeenpanon tueksi

- Kansallista ohjausta ja jatkuvaa koulutusta oikeisiin työtapoihin
- Seuranta ja valvontaa
- Yhteisölliseen työhön lasten, nuorten ja vanhempien aitoa **osallisuutta**
- Yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon **hyvää vuorovaikutusta** ja oppilaiden ja opiskelijoiden **oikeuksien tuntemista ja toteuttamista**
- **Keinoja vaikuttaa koulu yhteisön ilmapiiriin** siten, että lapset ja nuoret uskaltavat ja haluavat kertoa huolistaan ja murheistaan jo silloin, kun ne ovat vielä pieniä

- Perhekeskukset**
- Neuvola
 - Perhetyö
 - digitaaliset palvelut
 - vanhemmuuden ja parisuhteen tuki
 - eropalvelut

- Varhaiskasvatus ja koulu**
- Opiskeluhoito
 - Vahva yleinen tuki
 - Kiva koulu, Friends jne.

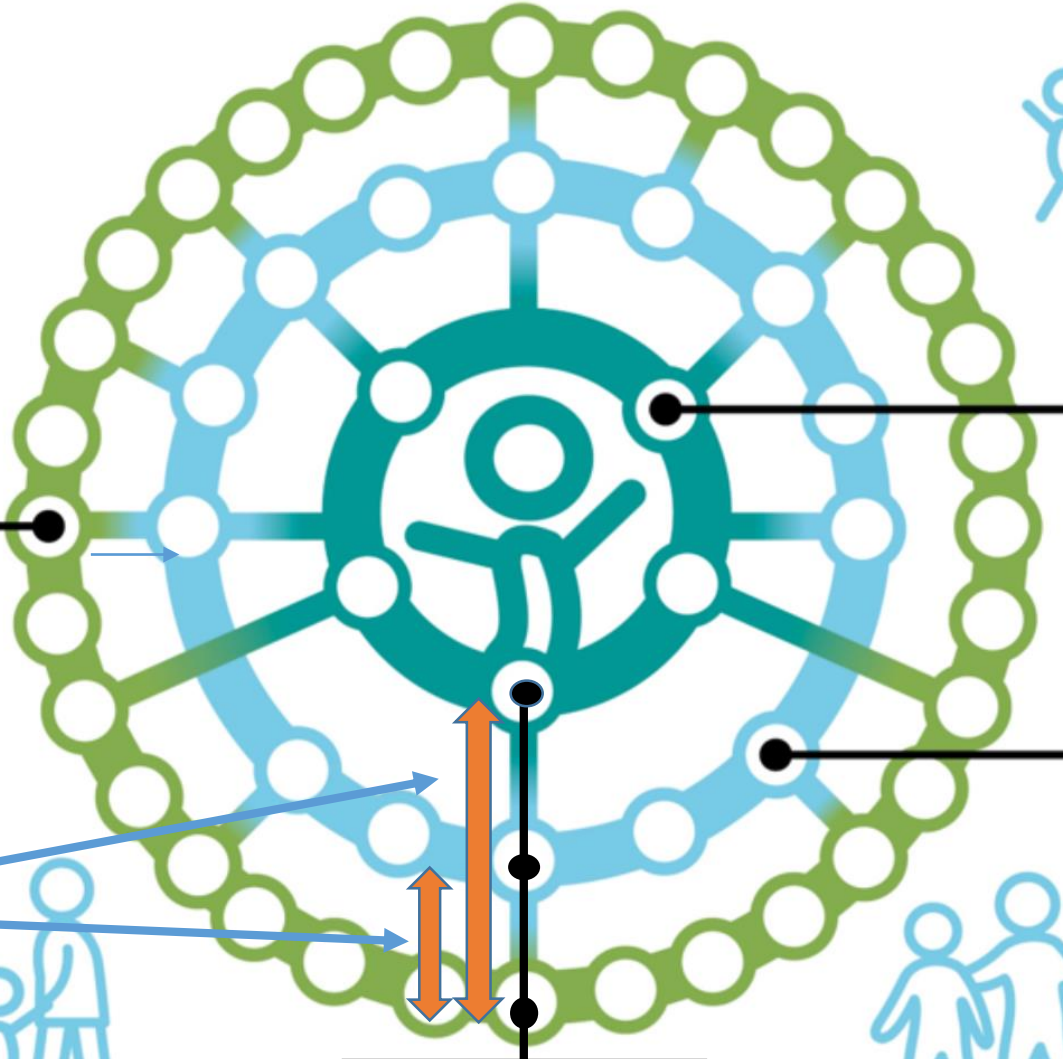
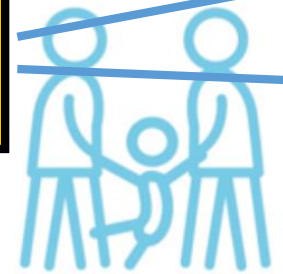

Matalan kynnyksen palvelut

- Perhekeskukset
- Varhaiskasvatus ja koulu
- Järjestöt ja seurakunnat

Palveluita tarjolla kaikille lapsille, nuorille ja perheille

Vaativaa erityistä tukea tarvitsevan oppilaan palvelupolku

Palveluita vaativinta tukea ja hoitoa tarvitseville lapsille, nuorille ja perheille

OT-keskukset ja verkostot

- Asiantuntijatyöryhmät, yksiköt ja -verkostot
- Konsultaatiot ja liikkuvat palvelut
- Tutkimus, kehittäminen ja koordinaatio

Vaativat palvelut

- Lastensuojelun vaativat erityispalvelut
- vaativat lasten ja nuorten psykiatriset palvelut
- Rikosseuraamusten piiriin joutuneiden palvelut
- vaativat päihdepalvelut

Erityistason palvelut

- Lastensuojelu
- Erikoissairaanhoido
- Muut erityistason palvelut

Palveluita erityistä tukea ja hoitoa tarvitseville lapsille, nuorille ja perheille

VIP
Vaativan erityisen tuen verkoston palvelut

Pedagogisia palveluja yleisellä, vaativalla ja erityistasolla

Pohtikaa kuntaryhmissä

- **Miten kuntanne palveluissa painotetaan varhaista puuttumista?**
- **Millä mittareilla kunnassa mitataan laatua ja resurssien jakautumista eri tason palveluihin ?**
- **Voitte hyödyntää taulukkoa (seuraava dia)**

	Kuntamme palveluita	Palveluiden vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi (suunnittelu, toteutus – seuranta – mittarit)	Kehittämisajatuksia (esim. Profession vai lapsi? Kuuluuko palvelunkäyttäjän ääni, Liikkuuko palvelu vai lapsi?)
Vaativat palvelut (OT-keskukset ja verkostot)			
Eriyistason palvelut			
Matalan kynnyksen palvelut			

Millainen kuntanne opiskeluhuollon ohjausryhmä on (jäsenet ja heidän eustamansa tahot)?

Mitä tehtäviä ohjausryhmällä on?

Miten ohjausryhmänne koordinoi opiskeluhuollon omavalvontaa?

Millaista tietoa (ja miten) ohjausryhmä toimittaa koulutuksen järjestäjien ja kuntien päätöksenteon valmisteluun (toiminta- ja taloussuunnitelmiin)?

Lomake opiskeluhoollon ja sen johtamisen kehittämiseksi

Lomakkeessa esitetään ensin kansallisiin linjauksiin perustuva tavoite. Lomakkeen Miten -kysymykset auttavat seuraamaan ja arvioimaan monialaista opiskeluhoolltoa ja sen johtamista oppilaitoksissa ja kunnissa.

Jokaisen kysymyksen kohdalla pohditaan, onko asiasta sovittu. Vastausvaihtoehdot ovat (1) kyllä, (2) ei ja (3) ei tietoa / sovellu. Suluissa olevat numerot viittaavat Monialainen opiskeluhoolto ja sen johtaminen -oppaan lukuihin.

Kysymykset liittyvät seuraaviin sisältöihin:

1. OPISKELUHOOLLON RYHMÄT JA SUUNNITELMAT	2
1.1 Opiskeluhoollon ryhmät ja niiden tehtävät (3.1).....	2
1.2 Opiskeluhoolltoa ohjaavien suunnitelmien laadinta (3.2).....	5
1.3 Opiskeluhoollon ryhmät ja suunnitelmat ammatillisessa peruskoulutuksessa (3.3).....	8
2. MONIALAINEN YHTEISTOIMINTA	9
2.1 Osallisuuden tukeminen (4.1).....	9
2.2 Toimintatapojen yhtenäistäminen ja yhteistoiminta (4.2).....	10
2.3 Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö (4.3).....	11
3. YHTEISÖLLINEN OPISKELUHOOLTO	12
3.1 Yhteisöllisen opiskeluhoollon järjestäminen ja tavoitteet (5.1).....	12
3.2 Yhteisöllisen hyvinvoinnin edistäminen yhtenäisin toimintatavoin (5.2).....	12
4. YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHOOLTO	17
4.1 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen (6.1).....	17
4.2 Yksilön hyvinvoinnin edistäminen yhtenäisin toimintatavoin (6.2).....	20

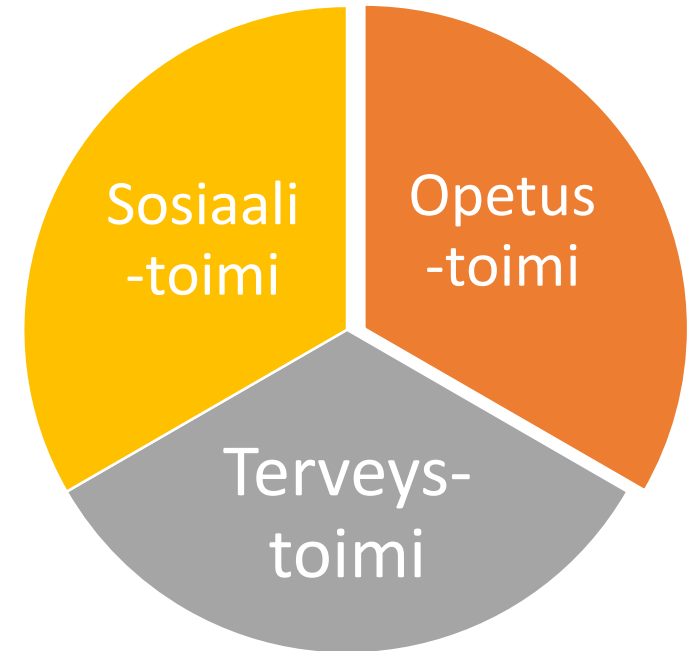
[Lomake](#) johtamisen kehittämiseksi

[Luo luottamusta - Suojele lasta VERKKOVALMENNUS](#)

OPIKSELUHUOLLON OHJAUSRYHMÄ

Koulutuksen järjestäjäkohtainen, voi olla myös useamman järjestäjän yhteinen

- Kehittää, suunnittelee, ohjaa ja arvioi monialaisesti opiskeluhoitoa
- Koordinoi omavalvontaa
→ **KUKA** → **MITEN** → **MILLOIN**
- Kiinteä yhteys koulutuksen järjestäjien ja kuntien päätöksenteon valmisteluun (toiminta- ja taloussuunnitelmat)

OHJAUSRYHMÄ

- **Seuraa ja arvioi rahoituksen jakautumista ennaltaehkäiseviin ja korjaaviin palveluihin**
 - millä mittareilla palveluiden vaikuttavuus mitataan
 - tiedottamisvastuu päättäjille
- **Miten ”muuttuvat tekijät” huomioidaan**
 - Uudet lastensuojelulaitokset, eri-kieli ja kulttuuritaustaiset, traumatisoituneet, yksinhuoltajuus, eroperheet, vaativaa erityistä tukea tarvitsevat

OHJAUSRYHMÄN TEHTÄVIÄ

Esimerkiksi

- **Lapsivaikutusten arviointi + Lapsen oikeuksien ja edun varmistaminen**
→ päätösten perustelu
- **Tiedonsiirron käytänteet hallintokuntien kesken**
- **Yksiköiden käytänteiden yhdenvertaisuus ja toimintamallit** (sivistys- sosiaali- ja terveyspalvelut) → yhteistyökäytänteiden hiomisen vuosikello
- **Keskijohdon osaaminen lainsäädännöstä ja normeista** – myös toisten lainsäädäntö (vaikuttavin osin)
- **Kunnan yhtenäiset lomakkeistot**
- huoltajan kuuleminen, lupalomakkeet jne.
- **Vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden palvelupolut**

A wide-angle photograph of a long, straight asphalt road stretching towards the horizon. The road is flanked by fields of tall, dry grass. The sky is filled with large, dramatic clouds, with some light breaking through near the horizon. The overall mood is one of vastness and journey.

**Vaativan erityisen tuen
järjestäminen**

Vaativan erityisen
tuen kehittäminen

[Jokainen lapsi ja nuori on VIP_piiirrosvideo](#)

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Puustjärvi: Koulunkäyntikyky ja sen arviointi

Eri tahojen yhteistyönä tehty arvio oppilaan koulunkäyntikyvystä		
Koulun ja opetusryhmän tilanne	Lapsen vointi /tilanne - Mitä oireen/käyttäytymisen taustalla on?	Muiden tahojen järjestämä tuki
ryhmän kokonaistilanne – onko kyse yksilön vai ryhmän ongelmasta?tukitoimet ja niiden teho ja riittävyyslapsen ja ryhmän turvallisuusopettajan näkökulma ja jaksaminen	oppimiskykyyhteistyökyky, ryhmätaidotmotivaatiopsykkinen ja fyysinen terveydentilaoireita lievittävät ja provosoivat tekijät ja tilanteetkotitilannekoettu stressi (kiusaaminen, ympäristön aiheuttama kuormittuminen)Toiminnanohjauksen taidot	fyysisen tai psyykkisen sairauden hoito ja sen toteutuminenlastensuojelun tukimuodot

<https://vip-verkosto.fi/vip-tietoiskut/>

Koulunkäyntikyvyn aste

Koulunkäyntikyvyn aste

Tyypillisiä ominaisuuksia

hyvä

- ikätasoinen vastuunotto itsestä, aikatauluista, tehtävistä ja tavaroista
- opiskelutaidot ja oppiminen oman kapasiteetin mukaista (tarjolla olevin tukitoimin)
- riittävä terveydentila, sosiaaliset ja tunnetaidot, kyky säädellä omaa käytöstä ja toimia ryhmässä
- riittävä motivaatio

osittainen

- toimintakykyyn vaikuttava fyysinen ja/tai psyykinen sairaus
- puutteita toiminta- ja/tai oppimiskyvyssä, tunnesäätelytaidoissa, sosiaalisissa taidoissa, keskittymisessä
- vaikeuksia toimina ryhmätilanteissa tai ottaa ohjausta vastaan
- heikentynyt motivaatio
- koulunkäynnin onnistumiseen tarvitaan erityisiä järjestelyjä tai tukitoimien tehostamista

riittämätön

- ohimenevä tai pitkäaikainen toimintakyvyttömyys sairauden tai sen hoidon vuoksi
- koulunkäynti ja/tai opiskelu ei onnistu tarkennetuilla tukitoimillakaan
- akuutti kriisitilanne (elämäntilanteen muutos, menetys, sairastuminen)

Eri tahojen yhteistyönä tehty arvio oppilaan koulunkäyntikyvystä

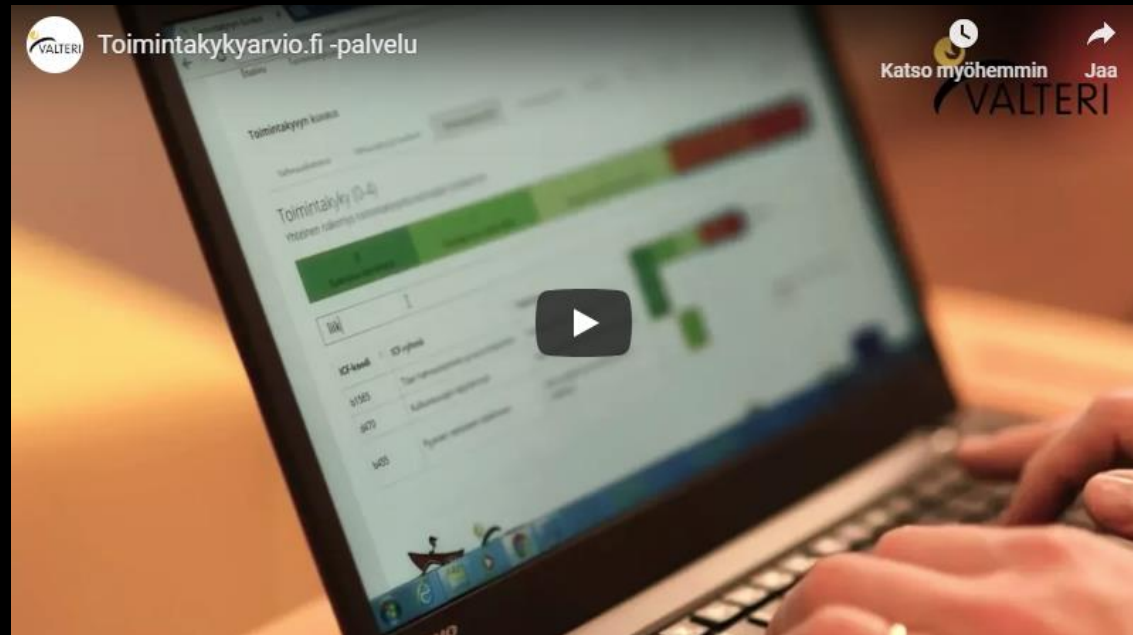
Koulun ja opetusryhmän tilanne

**Lapsen vointi /tilanne -
Mitä oireen/käyttäytymisen taustalla
on**

Muiden tahojen järjestämä tuki

Jatkotoimenpiteet ja vastuuhenkilöt

Toimintakykyarvio.fi

Täältä pääset luomaan tunnuksen ja kirjautumaan käyttäjäksi

<http://www.omatervareitti.fi/toimintakykyarvio.html>

Toimintakyvyn kuvaus

Toimintakyvyn kuvaus

Vahvuuskatsaus

Vahvuudet ja haasteet

Toimintakyky (0-4)

Toimintakyky (K/E)

Ristiriidat

Arviot

Kooste

Tiedot

Vahvuuskatsaus

Viisi toimintakyvyn vahvuutta

Vaihda vahvuuksia

Lataa PDF

Käyn koulussa säännöllisesti enkä myöhästele.

Työskentely sujuu opettajien ja muiden aikuisten kanssa

Osaan arvioida omaa työskentelyäni

Minusta on mukava osallistua erilaiseen toimintaan ja oppia uusia asioita.

Osaan odottaa omaa vuoroani ja työskentelemään häiritsemättä muita.

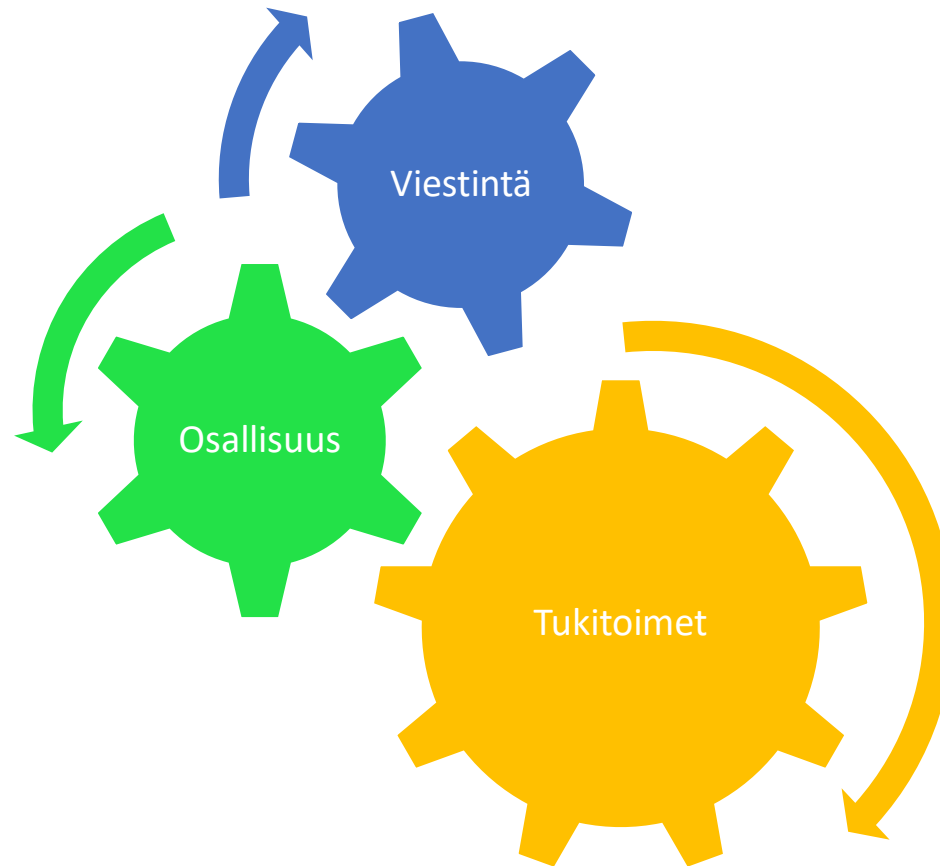
Toimintakykyarvio.fi

- Toimintakykyarvio.fi on Tervareitti-hankkeessa oppimisen ja koulunkäynnin tueksi kehitetty työväline. Se soveltuu käytettäväksi kenelle tahansa perusopetuksen oppilaalle. Toimintakykyarvion taustalla on kansainvälinen toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden luokitus (ICF).
- Toimintakykyarvion tarkoituksena on saada lisätietoa toimintakyvystä ja selvittää oppilaan ja hänen arjessaan toimivien yhteisen näkemyksen oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvistä vahvuuksista sekä tuen tarpeista.

**Kehittämistehtävä –
reflektointia ja sparrausta**

Ajatuksia kuntien verkkovalmennuksista

Lapsi- ja perhepalveluiden yhdyspinnat ja yhteistyö koulun kanssa

<https://www.youtube.com/watch?v=yKYyKmEV-go&feature=youtu.be>

Mitä LAPE:n yhdyspinnoilla tapahtuu?

Selvitä kuntaryhmissä,

- **mitä maakunnissa kehitetään?**
- **miten olette kehittämistyössä mukana?**
- **oletteko tavanneet alueenne kunta-agentin?**

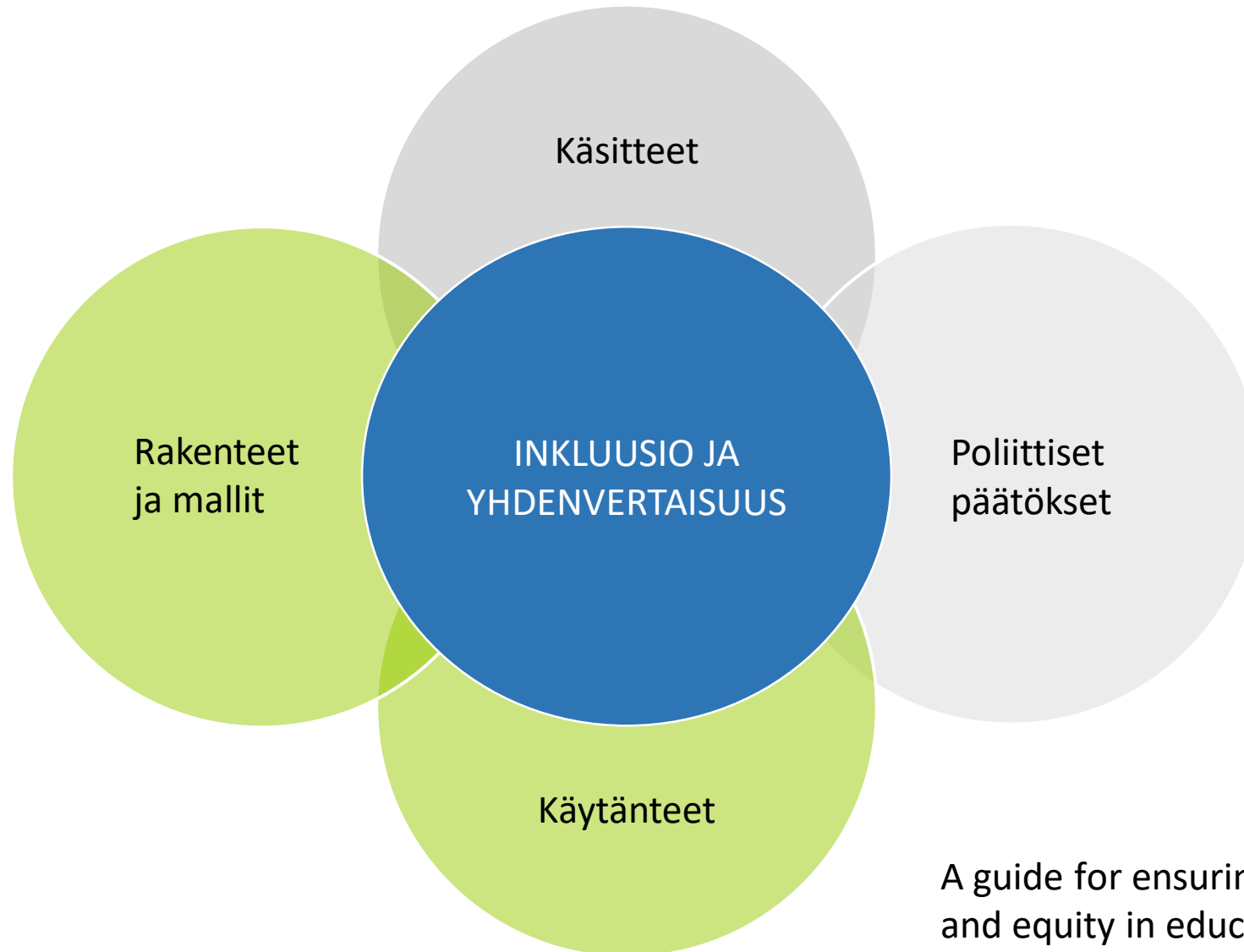
Linkit:

- <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/lapsi-ja-perhepalveluiden-muutosohjelma-lape-/maakunnissa-tapahtuu>
- Kunta-agentti video <https://vip-verkosto.fi/vip-tietoiskut/>

Kehittämistehtävä

Inkluusion ulottuvuudet – kehittämisen kehykset

A guide for ensuring inclusion
and equity in education, UNESCO 2017

Arvot ja asenteet **Käsitteiden määrittely**

Lainsäädäntö, sopimukset ja normit

Kansallinen ja alueellinen ohjaus →

**Strategia, suunnitelmat,
kehittämishankkeet, arviointi,
omavalvonta**

Opetuksen järjestämisen rakenteet
(Eryityskoulut ja –luokat, henkilöstö,
oppimisympäristö)

Resurssit

Henkilöstön osaaminen
(kehittämissuunnitelma)

Eriyttäminen

Yhteisopettajuus

Erytisopettajien konsultaatio

Yhteisöllinen oppilashuolto

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus

Osaamisen jakaminen

How to do it?

Rakennetaan sosiaalista osallisuutta

- 1. olemisen**, (tilat, tahto, asenteet, lainsäädäntö)
- 2. toimimisen** ja (pedagogiikka, yhteistoiminnallisuus, vertaistuki, teknologia)
- 3. kokemisen** tasoilla. (yhteiset tarinat, tunteet, turvallisuus, hyvinvointi, yhteisöön kuuluminen)

Inklusiivisen koulun ytimessä on yksilön tunne yhteisöön kuulumisesta!

1.3. Rakenteet ja mallit - Miten oppimisen tuen rakenteet ja mallit aktiivisesti edistävät inklusiota ja yhdenvertaisuutta?

Tarkasteltavat asiat	Tiedostettu / keskusteltu - MITÄ?	Tehty suunnitelmia - MILLAISIA?	Suunnitelmat otettu käyttöön - MITEN?
3.1 Tuen tarpeessa olevien oppilaiden saama tuki on laadukasta			
3.2 Kaikki palvelujen tarjoajat ja oppilaan huoltajat toimivat yhdessä inklusiivisten palvelujen ja käytänteiden koordinoinnissa			
3.3 Resurssit on jaettu siten, että ne kohdistuvat tehokkaasti tuen tarpeessa oleville			
3.4 Erityiskouluilla ja muilla palveluntarjoajilla on selkeä rooli inklusion ja yhdenvertaisuuden edistämisessä			

1.4 Käytänteet - Miten oppimisen tuen käytänteet aktiivisesti edistävät inklusiota ja yhdenvertaisuutta?

Tarkasteltavat asiat	Tiedostettu / keskusteltu - MITÄ?	Tehty suunnitelmia - MILLAISIA?	Suunnitelmat otettu käyttöön - MITEN?
4.1 Kouluilla on olemassa toimintamalleja joilla rohkaistaan kaikkien oppilaiden koulunkäyntiä, osallisuutta ja suorituksia.			
4.2 Koulut tarjoavat tukea oppilaille, jotka ovat alisuorittajia, syrjäytymisvaarassa tai jääneet pois koulusta			
4.3 Opetushenkilöstö on saanut koulutusta ja valmistautunut oppilaiden moninaisuuden kohtaamiseen			
4.4 Opetushenkilöstöllä on mahdollisuus jatkuvaan ammatilliseen kouluttautumiseen inklusion ja yhdenvertaisuuden käytänteistä			

Inclusive Education and Effective Classroom Practices

Yhteistoiminnallinen oppiminen

Heterogeeninen ryhmäjako

Yhteisopettajuus

Yhteistoiminnallinen ongelmanratkaisu

Tavoitteellinen ja tuloksellinen opetus

Joustavat opetusjärjestelyt

Vaihtoehtoiset oppimistavat

©BNP Design Studio • www.ClipartOf.com/105985

https://www.european-agency.org/sites/default/files/inclusive-education-and-effective-classroom-practice_IECP-Literature-Review.pdf

Miten opettajien inklusiivinen osaaminen vahvistuu?

Tarvitaan aitoja kokemuksia ja näiden kokemusten yhteisöllistä reflektointia sekä tiedon liittämistä inklusiivisen kasvatuksen teoreettisiin lähtökohtiin (Heikkinen, Jokinen & Tynjälä 2012)

erityisopettajien ja muiden opettajien yhdessä työskentelyä

Täydenniskoulutusta
(samanaikaisopetus, yhteisopettajuus, avoimet oppimisympäristöt, ym. joustavat pedagogiset järjestelyt, eriyttäminen, monipuoliset arviointimenetelmät...)

Aikaa ja mahdollisuuksia työn uudelleen jäsentämiseksi

Syyllistäminen ei auta!

Miten opettajien inklusiivinen osaaminen vahvistuu?

Jotta tämä kaikki mahdollistuisi, opettajilla tulisi olla nykyistä enemmän tilaisuuksia [havainnoida ja seurata kollegoidensa](#) työskentelyä.

[Arjessa jaettujen kokemusten](#) kautta kollegat voivat auttaa toinen toisiaan kuvaamaan, mitä he tekevät ja mitä he mahdollisesti voisivat yhdessä tehdä omassa koulussa inklusiivisen koulun kehittämiseksi. (Hakala & Leivo 2015)

Miten opettajien inklusiivinen osaaminen vahvistuu?

Lisäksi tarvitaan johtajan johdolla **tapautuvaa yhteisen toiminnan kriittistä tutkimista ja arviointia**, jotta oppilaita poissulkevat käytännöt vähitellen paljastuisivat ja niistä voitaisiin irrottautua.

Mitä vahvemmin opettajat ovat kiinnittyneitä älyllisesti ja emotionaalisesti työhönsä, sitä syvemmin he asemoivat itsensä oikeudenmukaisuuden, tasa-arvon ja inklusion puolestatoimijoiksi (Mäkinen 2013).

Pohdintaa kuntaryhmissä: Rakenteet ja mallit, käytänteet

1. Etsi ja tunnista oppilaiden osallisuuden esteitä kuntanne/koulun rakenteissa ja käytänteissä?

2. Tee ratkaisuehdotus/aikataulu esteiden poistamiseksi?

Miten tästä eteenpäin?

Valmennukset jatkuvat

Jokaiselle kuntaryhmälle kuuluu 2 x 45 minuutin etäohjaus. Etäohjaus voi olla kevään tapaan konkreettisen etenemissuunnitelman tarkastelua ja yhteissuunnittelua koulutukseen osallistuvan ryhmän kanssa tai sen voi kohdistaa jollekin muulle ryhmälle kunnassa. Se voi olla myös koulutuksenomainen ja kohdistua suuremmallekin joukolle.

Syksyn seminaari 1.11. Jyväskylä, Ruusupuisto

Seminaarissa jokainen kunta esittelee oman kuntansa oppimisen tuen palveluiden kehittämissuunnitelman. Se voi olla kirjallinen dokumentti tai kuva kehittämisen polusta 3-5-vuoden päähän. Suunnitelman tulee sisältää kuvaus siitä, mitä tehdään ja miksi tähän on päädytty. Tarkoitus on, että suunnitelma toimisi työvälineenä myös omassa kunnassa ja avaisi tulevien vuosien kehittämisen painopisteitä.

TOIVEITA SEMINAARIIN!

Lisämateriaalia

valteri.fi

<https://www.valteri.fi/tilaa-uitiskirje>

Tilaa Valterin uutiskirje!

Ajankohtaista tietoa palveluistamme, koulutuksistamme, tutkimus- ja kehittämistyöstämme sekä muista kiinnostavista lasten ja nuorten oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvistä aiheista. Uutiskirjeen tilaaminen ei velvoita mihinkään. Yhteystietoja ei luovuteta ulkopuolisille tahoille.

Beställ nyhetsbrev!

Beställ vårt elektroniska nyhetsbrev som ger aktuell information om våra tjänster, fortbildningar, vårt forsknings- och utvecklingsarbete samt övrig intressant information om aktuella ämnen inom stöd för barn och ungas lärande och skolgång. Beställandet av nyhetsbrevet förpliktar dig till ingenting och dina kontaktuppgifter ges inte vidare till någon utomstående.